

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. С., 18.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, IV ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на шестнадесети декември
през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Г. Д. Чолаков

при участието на секретаря Ю.а Д. Божилова
като разгледа докладваното от Г. Д. Чолаков Търговско дело №
20211800900265 по описа за 2021 година

А. С. Д. от гр. Б., ж.к. „З.“, бл.50, вх.1, ет.2, ап.2, с ЕГН *****, е предявила
срещу ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** обективно съединени иски с правно основание
чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ:

1. за заплащане на обезщетение в размер на 80 000 лева за причинени й
неимуществени вреди – физически болки и страдания и претърпян психически стрес
вследствие нанесени й телесни увреждания – травма на нервните коренчета в лумбален
отдел, фрактура на трансверзалните израстъци на L1, L2 и L3 прешлени, фрактура на XI-то
ребро вляво по скапуларна линия и фрактура на VI-то ребро вдясно по аксиларна линия,
причинени в резултат на ПТП, настъпило на 08.07.2021 год. на 51 + 800 км АМ „Тракия“, в
платното за движение с посока към гр. П., по вина на С. И. М. с ЕГН ***** – водач на
лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, със
застрахователна полица № BG/01/121000358631 за застраховка „Гражданска отговорност“
на автомобилистите, сключена с ответника, валидна от 29.01.2021 год. до 28.01.2022 год.,
ведно със законната лихва върху сумата, считано от 13.09.2021 год. до окончателното й
заплащане и

2. за заплащане на обезщетение в общ размер на 2 431.62 лева за причинени й
имуществени вреди – направени от ищцата разходи за лечение на причинените й при
горното ПТП телесни увреждания, изразили се в закупуване на медицински средства,
консумативи и лекарства, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване
на исковете, 21.12.2021 год., до окончателното й заплащане.

Претендират се и направените по делото разноси и присъждане осн. чл.38, ал.2 от

ЗА на адвокатски хонорар за безплатна адвокатска помощ за процесуално представителство по делото на осн. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА.

С исковата молба се твърди, че на 08.07.2021 год. ищцата пътувала по АМ „Тракия“ в посока гр. С. – гр. П. на задна лява седалка с поставен обезопасителен колан в лек автомобил марка „Нисан“, модел „Кашкай“ с ДК № А 7566 НР, управляван от К. С. Д.. В района на 51 + 800 км лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, управляван от С. И. М., поради неспазване на достатъчна дистанция и несъобразяване с конкретната пътна обстановка от страна на водача му, застигнал и ударил отзад автомобила, в който пътувала ищцата.

Сочи се, че местопроизшествието е било посетено от дежурен ПТП в ОДМВР – С., който е съставил констативен протокол за ПТП с пострадали лица № ЗМ 83/08.07.2021 год. По случая било образувано досъдебно производство № 83/2021 год. по описа на РУ Костенец, прокурорска преписка № 562/2021 год. по описа на Районна прокуратура Самоков, ТО И., неприключило към настоящия момент.

Сочи се, че непосредствено след пътния инцидент ищцата била откарана в УМБАЛ „Света Анна“ АД – С., където след проведени изследвания била настанена в Клиника по неврохирургия. Лекуващите лекари ѝ поставили окончателна диагноза в издадената епикриза № 542 към ИЗ № 12068 :

- травма на нервните коренчета в лумбален отдел;
- фрактура на трансверзалните израстъци на L1, L2 и L3 прешлени;
- фрактура на XI-то ребро по скапуларна линия вляво;
- фрактура на VI-то ребро по аксиларна линия вдясно.

Сочи се, че след изписването на ищцата от болничното заведение, където била интензивно лекувана, тя продължила лечението си в домашни условия, където била откарана със специализиран транспорт, тъй като поради естеството на получените травми била почти изцяло обездвижена. Назначен ѝ бил първоначален домашен режим на лечение, който преминавал в постоянни болки и болезнена рехабилитация – налице била изключителна болезненост при дишане и извършване на различни от най-елементарни движения, изпитвала силни болки в кръста, врата, гърдите, както и главоболие, като болките ѝ се засилвали особено нощем; изпитвала постоянен дискомфорт, обездвижване, свързано с невъзможност да задоволява елементарни хигиенни и битови нужди без помощта на някой от близките си.

Твърди се, че по време на домашното лечение при пострадалата се появили усложнения, изразяващи се в поява на загнояване в областта на кръста, поради което постъпила отново в болница на 17.07.2021 год. за провеждане на активно лечение. Видно от епикриза към ИЗ № 19271, издадена от Клиника по гнойно-септична хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД, на А. Д. била поставена окончателна диагноза: Флегмона регно лумбалис ет глутен синистри кум деколман травматик регио глутен синистри. Констатираната находка наложила извършване на оперативна интервенция, проведена под

пълна венозна анестезия. В болничното заведение ищцата престояла от 17.07.2021 год. до 23.07.2021 год.

Сочи се, че на 20.08.2021 год. ищцата постъпила за втори път в Клиниката по гнойно-септична хирургия на УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД, като поради повишаване на температурата до 38 градуса със засилване на общата отпадналост е приета за срочно оперативно лечение. След провеждане на нужните изследвания и консултации и започване на антибиотично лечение ищцата била оперирана под локорегионална и обща анестезия. Предписано ѝ било медикаментозно лечение и е била изписана на 23.08.2021 год. с препоръки за превръзки с йодасепт през ден с дрениране на раната.

Сочи се, че на 16.09.2021 год. ищцата постъпила за трети пореден път в същата клиника по спешност, където отново била приета за срочно оперативно лечение поради силни болки и засилена гноевидна ексудация от раната. След интервенцията ищцата била изписана на 23.09.2021 год., като ѝ е било предписано лечение с бисептол и превръзки с йодасепт през ден с дрениране на раната.

Твърди се, че инцидентът се отразил изключително негативно и върху психиката на пострадалата. Поради силните и нестихващи болки страдала от нарушения на съня, понижено настроение и тревожност. Постоянната нужда от помощ и съдействие на близките и роднините на пострадалата създали у нея чувство за безпомощност и малоценност, което се отразило негативно върху психиката и самооценката на ищцата, млада жена, грижеща се сама за себе си и домакинството си преди настъпването на инцидента.

Твърди се, че освен негативните последици за здравословното състояние на ищцата на същата се наложило да направи редица разходи за медицински интервенции и закупуване на медикаменти, които съставляват търпени имуществени вреди от нейна страна във връзка с травматичните увреждания, възникнали вследствие процесния инцидент. Сочи се, че във връзка с лечението си ищцата е направила разходи в размер на 2 431.62 лева за заплащане на медицински средства, консумативи и лекарства – описани поотделно с вид, цена и с разходни документи в обстоятелствената част от исковата молба.

Твърди се, че за лекия автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, управляван при ПТП от деликвента С. И. М., била сключена с ответника застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, със застрахователна полица № BG/01/121000358631, валидна от 29.01.2021 год. до 28.01.2022 год., т.е. към датата на ПТП, 08.07.2021 год.

Твърди се, че ищцата депозирала писмена застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ до ЗАД „А.Б.“ АД – вх. № 1-101-4101-6275/13.09.2021 год., но до изтичане на срока по чл.496, ал.1 от КЗ за окончателно произнасяне по претенцията застрахователят не се е произнесъл, което обуславя интереса от предявяване на настоящите иски с правно основание чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ.

Преписи от и.м. и приложенията към нея са връчени на ответника с указанията по чл.367-370 от ГПК, като в срока по чл.367, ал.1 от ГПК същият е подал писмен отговор, с

който е оспорил исковете по основание и размер, взел е становище по обстоятелствата, на които се основават и е направил възражения срещу тях.

С отговора се оспорват твърденията по и.м. за виновност на застрахования при ответника водач за настъпване на процесното ПТП и вредоносните последици от него по отношение на ищцата. Твърди се, че водачът на лекия автомобил „Ситроен“ С. И. М. не е нарушил императивни разпоредби на ЗДвП, съответно не е причинил процесното ПТП така, както е описано в исковата молба, поради което липсва основният елемент от фактическия състав на деликта – противоправно поведение.

Сочи се, че ПТП е причинено от поведението на водача на автомобила, в който е пътувала ищцата, който е нарушил правилата за движение по пътищата и в частност правилата за движение по автомагистрала и скоростен път, предвидени в чл.55-59 от ЗДвП –

- в нарушение на чл.58, ал.1, т.1 от ЗДвП е бил спрял пътното превозно средство за престой или паркиране извън специално обозначено за това място;

- в нарушение на чл.58, ал.1, т.3 от ЗДвП към момента на настъпване на произшествието се е движил или е бил спрял в лентата за принудително спиране, без да са били налице предпоставките за това;

- в нарушение на чл.59, ал.1 от ЗДвП е бил спрял без да са били налице условията за това, като не е сигнализирал за това чрез предупредителен триъгълник или включен аварийен сигнал;

- в нарушение на чл.59, ал.1 от ЗДвП не е взел мерки за изтегляне на пътното превозно средство от автомагистрала по най-бърз начин.

При условията на евентуалност и в случай, че се установи, че към момента на настъпване на ПТП автомобилът, в който се е возила ищцата, е бил в движение, се твърди, че същият е извършил нарушение на правилата за престоляване и че е навлязъл на пътя без да пропусне движещите се превозни средства, че е извършил рязко спиране и/или намаляване на скоростта, както и че се е движил с несъобразена скорост, които обстоятелства са станали причина за настъпване на ПТП.

С отговора се оспорват всички твърдения, изложени в исковата молба, касаещи възникването на вземането, предмет на претенцията – че ищцата е претърпяла твърдените в исковата молба неимуществени и имуществени вреди, а ако такива са настъпили, се сочи, че те далеч не са с характер, интензитет и в размер, които да обосноват претендираните в исковата молба размери на обезщетения. Оспорват се и твърденията за възникнали имуществени вреди, като се сочи, че част от заплатените суми не са във връзка с причинените увреждания, видно и от представените с исковата молба разходни документи – в някои от тях са калкулирани покупки на хранителни и козметични продукти.

Сочи се, че претендираното застрахователно обезщетение за претърпените от ищцата неимуществени вреди е прекомерно завишено и не представлява справедлив еквивалент на понесените от нея болки и страдания в резултат на причинените ѝ телесни наранявания, както и че не е съобразено и с приноса на пострадалата за настъпване на ПТП. Твърди се, че

ищката е съпричинила вредоносния резултат, което съпричиняване се изразява във :

- неизползване на обезопасителен колан като пътник в лек автомобил в нарушение на задълженията ѝ съгласно чл.137а от ЗДвП;

- след получаване на увредите не е спазвала предписания ѝ санитарно-хигиенен режим, което е довело до усложняване на състоянието ѝ.

Ответникът също претендира направените по делото разноски.

Софийски окръжен съд, като прецени събраните по делото доказателства и ги обсъди във връзка с доводите на страните, приема за установено следното :

Видно от представените с и.м. констативен протокол за ПТП с пострадали лица № ЗМ 83/08.07.2021 год. и с молба на ответника от 30.06.2022 год. протокол от 08.07.2021 год. за оглед на местопроизшествие, находящи се по ДП № 83/2021 год. по описа на РУ Костенец, пр.пр. № 562/2021 год. по описа на Районна прокуратура Самоков, ТО И., в същите е отразено настъпило ПТП на 08.07.2021 год. около 14.15 часа на АМ „Тракия“, 51 + 800 км, в платното за движение с посока към гр. П., с участието на МПС № 1 – лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, с водач С. И. М. и МПС № 2 – лек автомобил марка „Нисан“, модел „Кашкай“ с ДК № А 7566 НР, с водач К. С. Д.. В констативния протокол лаконично е отразено, че МПС № 1 удря отзад МПС № 2.

От показанията на двамата водачи, участвали в ПТП, дадени пред съда, се установява следното :

Свидетелят М. си спомня, че при пътния инцидент през м. юли 2021 год. пътувал по АМ „Тракия“ от гр. С. към гр. С., отбил се в гр. И. и отново се върнал на магистралата. Там пътят се изкачвал нагоре, когато застигнал колона от два или три камиона, изпреварил ги, но в същия момент в лявата лента зад него го настигали други коли, които му присветкали с фарове. Свидетелят побързал да се престрои вдясно в средната лента, погледнал за част от секундата в лявото огледало дали може да излезе отново в лявата лента и когато погледнал напред, видял на 10-15 метра пред него автомобил, който бил наполовина в неговата лента и наполовина в аварийната. В този момент се движил със скорост около 110 км/ч, успял да намали до 105 км/ч, но не могъл да избегне удара. Преди да предприеме пристрояване в средната лента имал видимост към колите в лява и в средна лента, но не видял автомобила пред него. След ПТП излязъл от автомобила и видял, че другото МПС е обърнато по таван в банката, на задната седалка имало момиче, което било затиснато и не можело да излезе.

Свидетелят Д. сочи, че управлявал автомобила, с който с баща му и сестра му А. С. Д. пътували от гр. С. към гр. Б., когато около 14.30 часа след отсечката за гр. И. чул необичаен шум от двигателя и колата започнала да се затруднява да се движи; тъй като на мястото имало завой, не искал да спира там от съображения за безопасност, а да стигне до прав участък и да спре автомобила в аварийната лента, за да провери за евентуална неизправност. Преди това се движил със скорост от около 100-120 км/ч, започнал плавно да

намалява до около 60-70 км/ч, като същевременно подал десен мигач и започнал да се пристроява в аварийната лента, когато движещ се зад него автомобил рязко ударил неговия в задната му лява страна и той се преобърнал по таван в канавката. Преди да настъпи удара погледнал в задното и странични огледала и видял зад него другия автомобил, но той бил на достатъчно голяма дистанция, за да има опасност от сблъсък.

Свидетелят сочи, че ударът настъпил в задната му лява част, а сестра му пътувала там – на задна седалка с поставен колан. След катастрофата ищцата била заклещена между ламарините и се наложило да я вадят с помощта на служителите от пожарната, които пристигнали на място. Баща ѝ първо ѝ махнал колана и тя паднала долу, извели я, сложили я на носилка и с линейката я откарали към болница „Св. Анна“ в гр. С..

Когато извадили ищцата от колата, била неконтактна, цялата в кръв, изпитвала изключителни болки, не знаела къде се намира, била в силен шок. В болницата установили, че има счупени няколко ребра и счупени израстъци в лумбалната област. По време на болничния престой не могли да я виждат поради извънредното положение, свързано с ковид – мерките. Когато я изписали след пет дни, била в изключително тежко състояние – не можела да върви сама и да си мърда ръцете, трябвало да се придвижва с инвалидна количка. Свидетелят описва и следващите два престоя на сестра му в гнойно-септична хирургия в „П.“ поради наложените се оперативни интервенции – започнала да вдига температура и имала огромен хематом в лумбалната област. Тъй като цялото семейство били от Б., през периода юли – ноември същата година се наложило да престояват в хотели в С. с оглед предстоящите операции на сестра му и впоследствие необходимостта от смЯ. на превръзки и премахване на дренажи с прочистване на раната, което следвало да се извършва само в гнойно-септичната хирургия в „П.“. През цялото време сестра му се нуждаела от грижите на близките си, той като първоначално не можела да извършва най-обикновени движения, да се храни сама или да пие вода, майка ѝ сменяла памперсите, тъй като не можела и да ходи до тоалетна. Изпитвала непрекъснати болки, не можела да спи, поради което ѝ взели специални ортопедични възглавници, които да слагат под гърба ѝ, като се налагало да сменят позицията на тялото на всеки час. Особено силни били болките при смЯ. на превръзките, които били напоени с кръв, а процедурата следвало да се извършва всеки ден. Кръвните ѝ показатели били изключително завишени и имало предпоставка за сепсис, поради което лекуващият ѝ лекар препоръчал да се извърши още една, трета оперативна интервенция.

Свидетелят сочи, че инцидентът променил напълно живота на сестра му – преди катастрофата ѝ предстояло дипломиране в Германия, където следвала бизнесадминистрация, но заради травмите и лечението така и не се дипломирала. Все още не се е възстановила психически, вечер се събужда с крясъци и виковете, като преживява инцидента, изпитва огромен страх да се движи с всякакво превозно средство.

От заключението по назначената комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза, изготвено след запознаване с материалите по делото, показанията на свидетелите С. М. и К. Д. И.П.П. и обсъдените горе констативен протокол за ПТП и протокол за оглед на местопроизшествие, се установява следният механизъм на настъпване

на ПТП :

На 08.07.2021 год. по автомагистрала „Тракия“, в зоната на километър 51-ви, землището на гр. И., около 14.15 часа, при дневна светлина, нормална видимост и сухо асфалтово покритие, в дясната лента за движение в посока към гр. Б. се е движил лек автомобил „Нисан Кашкай“ с ДК № А 7566 НР, с водач К. С. Д.. Платното за движение в тази зона е било еднопосочно, с две ленти за движение в посоката, всяка с ширина по 4.00 метра, отделени една от друга посредством единична бяла прекъсната линия „МЗ“ и вдясно на тях – лента за принудително спиране с ширина 3.40 метра, отделена от дясната активна лента с непрекъсната линия „М1“. Вдясно на десния край на асфалтовото покритие се е намирал земно-каменист банкет с ширина 0.6 метра и вдясно на него – водосточна канавка. Участъкът е бил прав, с надлъжен наклон на изкачване по отношение посоката на движение на автомобила.

Движейки се по гореописания начин, водачът на лекия автомобил „Нисан Кашкай“, изводимо от неговите показания, е констатирал промяна в работата на двигателя на автомобила и затруднение в движението му, поради което е предприел действия за преминаване в зоната на лентата за принудително спиране, като плавно е започнал намаляване на скоростта на движение на автомобила. В същото време и условия на движение, по лявата пътна лента, в същата посока се е движил автомобил „Ситроен Берлинго“ с ДК СН 3857 АХ, управляван от С. И. М., който в този момент изпреварвал движещите се в дясната пътна лента след лекия автомобил „Нисан Кашкай“ товарни автомобили и след като ги изпреварил, тъй като след него са се движели автомобили с по-висока скорост, е навлязъл в дясната пътна лента след л.а. „Нисан“. Тъй като скоростта на последния към този момент е била по-ниска от скоростта на л.а. „Ситроен“, последният с челната си дясна част се е ударил в задната лява част на л.а. „Нисан“. Ударът, изводимо от показанията на скицата към протокола за оглед следи от разпилени стъкла, е осъществен в дясната част на дясната пътна лента (активната) и е бил ексцентричен, приплъзващ, при което л.а. „Нисан“ е започнал сложно движение – ротационно с ос на въртене предната ос на автомобила, в посоката на движение на часовниковата стрелка и в същото време транслационно в посока напред и вдясно по отношение първоначалната си посока на движение, вследствие на което се е завъртял на около 180 градуса с левите си гуми и е попаднал в зоната на дясната крайпътна канавка, при което се е преобърнал през лявата си странична част и се е установил на място в канавката по таван.

Автомобилът „Ситроен“ след удара с челната си част се е насочил вляво по отношение първоначалната посока на движение и се е установил в мястото, където е бил описан в протокола за оглед на местопроезшествие.

С оглед анализът на изложеното КСМАТЕ дава заключение, че от професионална гледна точка причината за възникване на ПТП следва да се търси в субективните действия на водача на лекия автомобил „Ситроен Берлинго“ С. И. М., който в зоната на ПТП, преди да се отклони надясно или наляво по платното за движение, в частност за да премине в друга пътна лента, преди да започне маневрата, е трябвало да се убеди, че няма да създаде

опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение.

Експертизата сочи, че отчитайки анатомичната локализация, вида и характера на травматичните увреждания на ищцата, както и механизма на пътнотранспортното произшествие, травмите на ищцата биха се получили независимо дали е била с поставен или не обезопасителен колан. В конкретния случай тежестта на увреждането, наднорменото тегло на пострадалата и насложената инфекция са фактори, които благоприятстват пролонгираното протичане на възстановителния процес на мекотъкните увреждания.

От заключението по назначената комплексна съдебно-медицинска експертиза, неоспорено от страните, се установява, че вследствие на процесното ПТП ищцата е получила следните травматични увреждания, описани в и.м. – травма на нервните коренчета в лумбален отдел, фрактура на трансверзалните израстъци на L1, L2 и L3 прешлени, фрактура на XI-то ребро вляво по скапуларна линия и фрактура на VI-то ребро вдясно по аксиларна линия. Проведено е 5-дневно болнично лечение в УМБАЛ „Света Анна“ – С., Клиника по неврохирургия за периода 08.07.2021 год. – 12.07.2021 год. Проведено е комплексно медикаментозно и инфузионно лечение при постелен режим и активно наблюдение. Оплакванията постепенно отзвучават, не се установяват данни за неврологичен дефицит по време на болничния престой. Ищцата е изписана на 12.07.2021 год. с подобрение, в ясно съзнание, в стабилизирано соматично и неврологично състояние, без отпадна неврологична симптоматика, вертикализирана.

Впоследствие по повод тъпата травма в поясната и седалищната област при ПТП и получилия се травматичен деколман се е проявило възпалително усложнение – флегмон, наложил трикратна хоспитализация и хирургична обработка в Клиника по гнойно-септична хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД. Това е удължило възстановителния период, който е продължил шест месеца. В пряк резултат на получените травматични увреждания ищцата е претърпяла интензивни болки и страдания за срок от 30 дни, значителни до 3 месеца и умерени в следващия възстановителен период.

Заключението на КСМЕ е, че всички описани горе травматични увреждания са в причинна връзка с процесното ПТП, както и че извършените разходи по представените фактури и касови бонове към и.м. са били необходими за възстановяването и лечението на пострадалата.

Видно обаче от същите, приложени на л.22 – л.51 от делото, част от разходите в размер на 1 025.98 лева не са такива за закупуване на медицински средства, консумативи и лекарства, а за закупени хранителни и козметични продукти и други услуги –

- бонбони „Тик-так“ на стойност 1 лев по фактура № 0000012941 от 22.07.2021 год. /л.26 от делото/;

- шампоан „Клоран“ на стойност 16.79 лева /с ДДС/ по фактура № 4001701367 от 22.07.2021 год. /л.27/;

- шампоан „Клоран“ на стойност 18.19 лева /с ДДС/ по фактура № 4100005471 от 23.07.2021 год. /л.29/;

- фактура № 0300658385 от 23.07.2021 год., издадена от УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД на стойност 660 лева, ведно с приложения към нея фискален бон /л.32 от делото/, удостоверяват заплатен престой за 6 дни в самостоятелна стая по желание на пациент с придружител в Клиника по гнойно-септична хирургия;

- фактура № 0300672601 от 23.09.2021 год., издадена от УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД на стойност 330 лева, ведно с приложения към нея фискален бон /л.48 от делото/, удостоверяват заплатен престой за 3 дни в самостоятелна стая по желание на пациент с придружител в Клиника по гнойно-септична хирургия.

От извършената от съда справка за данните по чл.574, ал.12 от КЗ от Информационния център на Гаранционен фонд се установява, че за лекия автомобил с ДК № СН 9857 АХ, управляван при ПТП от деликвента С. И. М., е била сключена с ответника застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № BG/01/121000358631, валидна от 29.01.2021 год. до 28.01.2022 год., т.е. към датата на ПТП, 08.07.2021 год.

Видно от представената с и.м. писмена застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ на А. С. Д. – вх. № 1-101-4101-6275/13.09.2021 год. по описа на ЗАД „А.Б.“ АД, при ответника е била образувана преписка по щета, по която няма данни до изтичане на срока по чл.108, ал.1 от КЗ същият да се произнесе, като определи и изплати застрахователно обезщетение.

При така установената фактическа обстановка съдът стигна до следните правни изводи :

Съгласно разпоредбата на чл.432, ал.1 от КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл.380, а именно – лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция, като с предявяването на претенцията следва да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя. Когато с претенцията са представени всички доказателства по чл.106 от КЗ, застрахователят е длъжен да се произнесе в срок до 15 работни дни – чл.108, ал.1 от КЗ. При непредставяне на всички доказателства се прилага срокът по чл.496, ал.1 от КЗ – срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл.380, ал.1 от КЗ, като застрахователят следва окончателно да се произнесе, като или определи и изплати размера на обезщетението, или даде мотивиран отговор по предявените претенции, когато : а) отказва плащане, или б) основанието на претенцията не е било напълно установено, или в)

размерът на вредите не е бил напълно установен.

Съгласно разпоредбата на чл.429, ал.2, т.2 от КЗ в застрахователното обезщетение, платимо по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, се включват лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл.429, ал.3, а именно –

„Лихвите за забава на застрахования по ал.2, т.2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл.430, ал.1, т.2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна.“.

Актуалната практика на ВКС /решение № 128/04.02.2020 год. по т.д. № 2466/2018 год., решение № 60112/01.12.2021 год. по т.д. № 1221/2020 год. и решение № 72/29.06.2022 год. по т.д. № 1191/2021 год./ изоставя възприетото в предходни решения на съда /решение № 93/27.11.2020 год. по т.д. № 2013/2019 год./ становище, че застрахователят дължи законната лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане на срока по чл.496, ал.1 от КЗ, като се обединява около становището, че застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на уведомяването си от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице, която от двете дати е най-ранна. След изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ и при липсата на произнасяне и плащане на обезщетение от застрахователя същият дължи законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за собствената си забава.

В настоящия случай допустимостта на предявените иски съгл. разпоредбата на чл.498, ал.3 от КЗ бе установена с представената с и.м. писмена застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ на А. С. Д. – вх. № 1-101-4101-6275/13.09.2021 год. по описа на ЗАД „А.Б.“ АД, по която при ответника е била образувана преписка по щета и по която застрахователят не се е произнесъл до изтичане на срока по чл.108, ал.1 от КЗ.

По основателността на предявените иски съдът намира следното :

С разпоредбата на чл.432, ал.1 от КЗ е уредено правото на пряк иск в полза на пострадалото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител, като отговорността на застрахователя е обусловена от и е еднаква по обем с отговорността на делинквента. За да се ангажира отговорността на застрахователя по горния ред е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“, както и да са налице всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител –

застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

В настоящия случай от събраните гласни и писмени доказателства и от заключението по назначената КСМАТЕ бе установено по несъмнен начин, че единствената причина за настъпването на ПТП, при което на ищцата са били причинени телесни увреждания, са били субективните действия на водача на лекия автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ – С. И. М. с ЕГН *****, който в зоната на ПТП, преминавайки в съседна дясна лента за движение на автомагистралата, преди да започне маневрата, не се е убедил, че няма да създаде опасност за участник в движението, движещ се в тази лента, съобразявайки се неговото положение, посока и скорост на движение. По делото категорично бяха опровергани твърденията по отговора на и.м., че вината за ПТП е била на втория участник – водачът на лекия автомобил „Нисан“ с ДК № А 7566 НР К. С. Д., който да е нарушил цитираните разпоредби на чл.58, ал.1, т.1 и т.3 и чл.59, ал.1 от ЗДвП – установено бе, че към момента на удара този автомобил не е бил спрял за престой или паркиране; установено бе, че същият се е пристроявал за спиране в лентата за принудително спиране поради проблем с двигателя, т.е. не без основателна причина; същият не е имало как да вземе мерки за изтегляне на пътното превозно средство от автомагистрала по най-бърз начин, доколкото ударът е настъпил още докато е бил в движение. От показанията на двамата водачи бе установено по несъмнен начин, че водачът на л.а. „Нисан“ е предприел плавно намаляване на скоростта си и пристрояване в аварийната лента, като същевременно е наблюдавал в огледалата за обратно виждане приближаващия отзад л.а. „Ситроен“. Установено бе, че водачът на последния се е пристроил в съседната дясна лента без да забележи своевременно л.а. „Нисан“, макар да не е имал никакви ограничения на видимостта – пътният участък е бил прав. Същият е отклонил вниманието си като е погледал в огледалата за обратно виждане дали може отново да се върне в лявата лента и когато, поглеждайки напред, е видял движещия се пред него л.а. „Нисан“, не е могъл своевременно да намали достатъчно скоростта си и да избегне удар – към този момент се е движил със скорост от 105 км/ч, а другият автомобил, отстоящ на 10-15 метра – със скорост от 60-70 км/ч, т.е. единствената причина за настъпилния сблъсък са субективните действия на водача М..

Установено бе и че сочените в и.м. увреждания, причинени при ПТП на ищцата – травма на нервните коренчета в лумбален отдел, фрактура на трансверзалните израстъци на L1, L2 и L3 прешлени, фрактура на XI-то ребро вляво по скапуларна линия и фрактура на VI-то ребро вдясно по аксиларна линия, са в причинна връзка с противоправните действия на деликвента, причинил ПТП. Вината на деликвента съгл. чл.45, ал.2 от ЗЗД се предполага до доказване на противното, а горната презумпция в настоящото производство не само не бе опровергана, но и от събраните доказателства вината бе установена по несъмнен начин – с установяването на факта на нарушаване на правилата за движение по пътищата от този водач, регламентирани в чл.25, ал.1 от ЗДвП.

Установена бе и причинната връзка между горните нанесени на ищцата телесни увреждания и търпените от нея физически болки и страдания и претърпян психически стрес

от случилото се.

По делото бе установен и последният елемент от фактическия състав за ангажиране на отговорността на застрахователя по предявения пряк иск по чл.432, ал.1 от КЗ – обстоятелството, че за лекия автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, управляван при ПТП от деликвентна С. И. М., е била сключена с ответника застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № BG/01/121000358631, валидна от 29.01.2021 год. до 28.01.2022 год., т.е. към датата на ПТП, 08.07.2021 год.

Доказан по основание, първият от предявените иски по чл.432, ал.1 от КЗ – за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди, е доказан отчасти по размер.

Съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, което понятие не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се отчетат от съда при определяне на размера на обезщетението – възрастта на увредения, общественото му положение, настъпилите в страната в обществено-икономически план промени в сравнение с момента на настъпване на вредата /решение № 1599/22.06.2005 год. по гр.д. № 876/2004 год. на ВКС, IV г.о./ и икономическата конюнктура на даден етап от развитието на обществото /решение № 749/05.12.2008 год. по т.д. № 387/2008г. на ВКС, II т.о. и решение № 124/11.11.2010 год. по т.д. № 708/2009 год. на ВКС, II т.о./, стояща в основата на нарастващите във времето нива на минимално застрахователно покритие за случаите на причинени на трети лица от застрахования неимуществени вреди /решение № 83/06.07.2009 год. по т.д. № 795/2008 год. на ВКС, II т.о./. При определяне на обезщетението се съобразяват характера и тежестта на вредите, тяхното проявление във времето и цялостното неблагоприятното отражение на увреждащото деяние в патримониума на увредените лица.

В настоящия случай неимуществените вреди са във формата на интензивни и продължителни физически болки и страдания, търпени от ищцата като пряка и непосредствена последица от получените при ПТП травматични увреждания, както и трайни последици за здравословното ѝ състояние, налагащи сериозни ограничения в нормалния ѝ начин на живот.

От показанията на разпитания по делото свидетел К. С. Д. и от заключението на обсъдената комплексна съдебно-медицинска експертиза бяха установени както интензитета и продължителността във времето на физическите болки и страдания, понесени от ищцата, така и последиците за здравето ѝ от нанесените ѝ при ПТП травматични увреждания. Установено бе, че непосредствено след ПТП ищцата е престояла продължителен период от време в купето, притисната от ламарините на катастрофирания и обърнат по таван автомобил, като е била изведена от него едва след намесата на служители на пожарната – през което време е изживявала не само интензивни болки, но и силен шок от случилото се. Установено бе, че продължителен период от време при лечението си в болнични и домашни

условия ищцата е била почти неподвижна и напълно зависима от чужда помощ – придвижвали са я с инвалидна количка, ползвала е памперси, хранила се е с помощта на близките си. Установено бе и че настъпилите възпалителни усложнения от травмите /флегмон/ са наложили трикратна хоспитализация и хирургична обработка в Клиника по гнойно-септична хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД – което е било съпроводено отново със силни болки и страдания, включително и при наложилите се ежедневни смени на превръзките на раните на ищцата в болничното заведение, видно от показанията на брат ѝ, свидетелят Д..

При определяне на обезщетението, дължимо за търпените неимуществени вреди, предмет на настоящата претенция, съдът отчита, че ищцата – млада жена в работоспособна възраст към момента на ПТП – на 25 години, е била сериозно физически увредена, което пречатства за продължителен период от време връщането ѝ към нормален и пълноценен начин на живот и упражняването на професия, свързана с физическо натоварване; видно от показанията на свидетеля Д., непосредствено преди катастрофата на А. Д. ѝ предстояло дипломиране в Германия, където следвала бизнесадминистрация, но заради травмите и лечението така и не се дипломирала до момента.

С оглед на изложеното съдът приема, че така установените неблагоприятни проявления на причинените на А. С. Д. физически болки и страдания и претърпян психическа стрес налагат определяне на обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди и репатриране на неблагоприятните последици от увреждащото събитие в патримониума на ищцата в размер на 60 000 лева. Искът с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ следва да се отхвърли като неоснователен за разликата до пълния му предявен размер от 80 000 лева.

Съдът не намира основания по чл.51, ал.2 от ЗЗД за намаляване на така присъденото обезщетение на ищцата поради нейни действия или бездействия, довели до съпричиняване на вредоносния резултат, конкретно сочените в отговора на и.м. –

- неизползване на обезопасителен колан като пътник в лек автомобил в нарушение на задълженията ѝ съгласно чл.137а от ЗДвП;

- че след получаване на увредите не е спазвала предписания ѝ санитарно-хигиенен режим, което е довело до усложняване на състоянието ѝ.

На първо място следва да се отбележи, че от показанията на свидетеля К. Д., водачът на автомобила, в който е пътувала ищцата, по несъмнен начин бе установено, че същата е била с поставен предпазен колан, а отделно – от заключението на КСМАТЕ, неоспорено от пълномощника на ответника, бе установено, че предвид установения механизъм на произшествието уврежданията на ищцата биха се получили независимо дали е била или не с поставен обезопасителен колан. На следващо място, ответникът – в съответствие с възложената му доказателствена тежест, не установи обстоятелствата, на които основава второто наведено възражение за съпричиняване – какъв санитарно-хигиенен режим е бил предписан на ищцата и че същият не е бил спазван, както и че това е довело до усложняване

на състоянието ѝ.

Следва да се посочи, че ответникът следва да установи не само твърдените действия/бездействия на пострадалата, но и причинната връзка между тях и настъпилия вредоносен резултат, което не бе сторено. В горния смисъл е и трайната практика на ВКС, изразена както в ППВС № 17/1963 год., така и в решения № 99/08.10.2013 год. на ВКС по т.д. № 44/2012 год., II т.о., № 206/12.03.2010 год. по т.д. № 35/2009 год., II т.о., № 59/10.06.2011 год. по т.д. № 286/2011 год., I т.о. и № 98/24.06.2013 год. по т.д. № 596/2012 год.—

„Изводът за наличие на съпричиняване на вредата не може да почива на предположения, а намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт по правилото на чл.51, ал.2 ЗЗД изисква доказани по безспорен начин конкретни действия или бездействие на увреденото лице, с които то обективно да е способствало за появата на вредоносния резултат, като е създадо условия за настъпването му или го е улеснило.“.

Върху сумата от 60 000 лева съдът на осн. чл.429, ал.3 от КЗ следва да присъди и законната лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение, считано от 13.09.2021 год. – датата, на която застрахователна претенция по чл.380, ал.1 от КЗ на А. С. Д. е била получена от ЗАД „А.Б.“ АД.

Предявеният втори обективно съединен иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ – за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди – направени от ищцата разходи за лечение на причинените ѝ телесни увреждания, е доказан отчасти по основание и размер. От представените с и.м. фактури и касови бонове бе установено, че част от разходите – в размер на 1 405.64 лева, са били извършени от ищцата с оглед лечението на причинените ѝ травматични увреждания – заплатени медицински консумативи и медикаменти, за които КСМЕ сочи, че са били необходими за проведеното лечение. Съдът обаче не кредитира заключението в частта му, с която се сочи, че и останалите направени удостоверени разходи в общ размер на 1 025.98 лева са били необходими и неотложни с оглед оперативните интервенции и последващото лечение на ищцата, а именно – за закупени хранителни и козметични продукти и други услуги –

- бонбони „Тик-так“ на стойност 1 лев по фактура № 0000012941 от 22.07.2021 год. /л.26 от делото/;

- шампоан „Клоран“ на стойност 16.79 лева /с ДДС/ по фактура № 4001701367 от 22.07.2021 год. /л.27/;

- шампоан „Клоран“ на стойност 18.19 лева /с ДДС/ по фактура № 4100005471 от 23.07.2021 год. /л.29/;

- фактура № 0300658385 от 23.07.2021 год., издадена от УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД на стойност 660 лева, ведно с приложения към нея фискален бон /л.32 от делото/, за заплатен престой за 6 дни в самостоятелна стая по желание на пациент с придружител в Клиника по гнойно-септична хирургия;

- фактура № 0300672601 от 23.09.2021 год., издадена от УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД

на стойност 330 лева, ведно с приложения към нея фискален бон /л.48 от делото/, за заплатен престой за 3 дни в самостоятелна стая по желание на пациент с придружител в Клиника по гнойно-септична хирургия.

Поради изложеното и на осн. осн. чл.432, ал.1 от КЗ съдът следва да осъди ответника да заплати на ищцата сумата от 1 405.64 лева – обезщетение за причинените ѝ имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от предявяване на иска, 21.12.2021 год. /съобразно заявения петитум/, до окончателното ѝ заплащане, като отхвърли предявения иск в частта му за разликата до пълния му предявен размер от 2 431.62 лева.

По отношение на държавните такси и разноски :

Тъй като с определение № 146/01.03.2022 год. ищцата е бил освободена от заплащане на държавна такса и внасяне на разноски за предявените искове с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ, то с оглед изхода на делото и на осн. чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да се осъди да заплати по сметка на съда дължимата държавна такса върху уважения размер на исковите в размер на 2 456.23 лева и направените разноски от бюджета на съда в размер на 800 лева – заплатени от бюджета на съда възнаграждения на в.л. по КСМЕ и КСМАТЕ.

В хода на производството по делото ищцата не е направила съдебни или деловодни разноски и такива не следва да ѝ се присъждат.

Тъй като, видно от представения в о.с.з. на 16.12.2022 год. договор за правна помощ от 08.10.2022 год. /л.166 от делото/, сключен между ищцата и адв. Г. Й., същият е за оказване на осн. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА на безплатна адвокатска помощ за процесуално представителство по делото, то на осн. чл.38, ал.2 от ЗА съдът следва да определи размер на адвокатското възнаграждение съобр. правилата на чл.36, ал.2 от ЗА и чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1/09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения – в размер на 5 600 лева /при минимален размер от 5 562.45 лева по чл.7, ал.2, т.4 при интерес от 61 405.64 лева/, като осъди ответника да заплати тази сума на пълномощника, осъществил безплатното процесуално представителство. Върху горната сума не следва да се присъжда заплащане на ДДС, доколкото не е удостоверено, че адвокатът е регистриран по ЗДДС. Определянето на горния размер на адвокатското възнаграждение бе съобразен с невисоката фактическа и правна сложност на делото, броят на проведените заседания /две/ и извършените процесуални действия /разпити на двама свидетели и изслушани заключения по две експертизи/.

В хода на производството по делото ответникът е направил разноски в общ размер на 4 376 лева – заплатен адвокатски хонорар за процесуално представителство и внесени депозити за призоваване на свидетел и за КСМАТЕ, поради което на осн. чл.78, ал.3 от ГПК ищцата следва да се осъди да му заплати сумата от 1 116.19 лева, съставляваща разноски съразмерно с отхвърлената част от исковите.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на осн. чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** да заплати на А. С. Д. от гр. Б., ж.к. „З.“, бл.50, вх.1, ет.2, ап.2, с ЕГН *****, сумата от **60 000 лева** /шестдесет хиляди лв./, съставляваща обезщетение за причинени й неимуществени вреди – физически болки и страдания и претърпян психически стрес вследствие нанесени й телесни увреждания – травма на нервните коренчета в лумбален отдел, фрактура на трансверзалните израстъци на L1, L2 и L3 прешлени, фрактура на XI-то ребро вляво по скапуларна линия и фрактура на VI-то ребро вдясно по аксиларна линия, причинени в резултат на ПТП, настъпило на 08.07.2021 год. на 51 + 800 км АМ „Тракия“, в платното за движение с посока към гр. П., по вина на С. И. М. с ЕГН ***** – водач на лек автомобил марка „Ситроен“, модел „Берлинго“ с ДК № СН 9857 АХ, със застрахователна полица № BG/01/121000358631 за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена с ответника, валидна от 29.01.2021 год. до 28.01.2022 год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 13.09.2021 год. до окончателното й заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск по чл.432, ал.1 от КЗ в **ЧАСТТА МУ** за разликата до пълния му предявен размер от 80 000 лева /осемдесет хиляди лв./.

ОСЪЖДА на осн. чл.432, ал.1 и чл.429, ал.3 от КЗ ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** да заплати на А. С. Д. от гр. Б., ж.к. „З.“, бл.50, вх.1, ет.2, ап.2, с ЕГН *****, сумата от **1 405.64 лева** /хиляда четиристотин и пет лв. и шестдесет и четири ст./, съставляваща обезщетение за причинени й имуществени вреди – направени от ищцата разходи за лечение на причинените й при горното ПТП телесни увреждания, изразили се в закупуване на медицински средства, консумативи и лекарства, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 21.12.2021 год. до окончателното й заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск по чл.432, ал.1 от КЗ в **ЧАСТТА МУ** за разликата до пълния му предявен размер от 2 431.62 лева /две хиляди четиристотин тридесет и един лв. и шестдесет и две ст./.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.6 от ГПК ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** да заплати по сметка на Софийски окръжен съд сумата от **3 256.23 лева** /три хиляди двеста петдесет и шест лв. и двадесет и три ст./, съставляваща дължима за производството по делото държавна такса и направени разноски от бюджета на съда.

ОСЪЖДА на осн. чл.38, ал.2 от ЗА ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** да заплати на адв. Г. Й. Й. от САК, с ЕГН *****, с личен номер в САК 1900691110, със служебен адрес гр. С., бул. „Евлоги и Христо Ги“ № 85, ет.2, ап.6, сумата от **5 600 лева** /пет хиляди и шестстотин лв./, съставляваща определено от съда по реда на чл.38, ал.2 от ЗА адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство по делото.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.3 от ГПК А. С. Д. от гр. Б., ж.к. „З.“, бл.50, вх.1, ет.2, ап.2, с ЕГН *****, да заплати на ЗАД „А.Б.“ АД, ЕИК ***** сумата от **1 116.19 лева** /хиляда сто и шестнадесет лв. и деветнадесет ст./, съставляваща направени по делото разноски съразмерно с отхвърлената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____